

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/84/2014
Identifikačné číslo spisu:	4014200494
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200494.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci žalobcu: S. P., IČO: 22 817 298, s miestom podnikania Jaseňová č. 34, 949 01 Nitra, občan Slovenskej republiky, zast.: Mgr. Róbertom Schronkom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Štúrova č. 37, 949 01 Nitra, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. septembra 2014 č. k. 11S/90/2014-35, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. septembra 2014 č. k. 11S/90/2014-35 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č.: 17456-2/2014-BA zo 17.03.2014 r u š í a vec jej v r a c í a na ďalšie konanie.

Žalovaná je povinná do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 426,12 €.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. 17456-2/2014-BA zo 17.03.2014 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č. l. 5) žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra, č.: 700-1112469413-GC04/13 z 18.11.2013 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) vo veci predpísania penále žalobcovi za omeškané poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie ako aj poistné do rezervného fondu solidarity (ďalej na účely rozsudku len „omeškané poistné“).

2. V prvostupňovom rozhodnutí bolo predpísané žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe

penále za obdobie mesiacov máj 2009, júl až december 2009, január a február 2010, apríl 2010, november 2010, júl 2011, december 2011, január 2012 penále z omeškaného poistného v celkovej výške sume 34,47 €.

Takto zistený nedoplatok na omeškanom poistnom bol žalobcom zaplatený po jeho predpísaní oneskorene, ale v lehote do 30. apríla 2010.

3. V administratívnom odvolaní proti prvostupňovom rozhodnutí žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietal, že dobrovoľné zaplatenie omeškaného poistného mal vziať žalovaný na vedomie a penále mu v súlade s ustanovením § 293bl zák. č. 461/2003 Z. z. nepredpísať.

Tiež žalobca namietal, že prvostupňový orgán nemal v zmysle § 240 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. januára 2010 predpísať penále ani za tie kalendárne mesiace, v ktorých vzhľadom na dĺžku omeškania výška jednotlivého penále nepresiahla sumu 3,32 €.

4. Žalovaná s poukazom na ustanovenia § 141 ods. 1, § 142 ods. 1, § 143 ods. 1 ako aj § 240 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z. z. konštatovala, že penále za kontrolované obdobie je vyššie ako 3,32 €. Z uvedeného jej vyplynulo, že penále bolo predpísané v súlade s § 240 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z.

V súvislosti s uvedeným žalovaná vyslovila názor, že úmyslom zákonodarcu pri zavedení § 240 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. bolo zachovať hospodárnosť konania pri rozhodovaní vo veci predpisania penále, a nie vylúčiť z kontrolovaného obdobia mesiace, za ktoré výška vypočítaného penále nepresiahla sumu 3,32 €, a tým toto penále neposudzovať ako pohľadávku.

5. S námietkou žalobcu, že s účinnosťou od 01. januára 2010 podľa § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z. žalobkyňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 01. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010, sa žalovaná vysporiadala tak, že žalobca nespĺňa podmienky nepredpisania penále alebo odpustenia povinnosti zaplatiť predpísané penále podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko časť poistného za november 2009 a poistné za december 2009 uhradil až 08. septembra 2010, t. j. po 30. apríli 2010.

Podľa právneho názoru mal žalobca do 30. apríla 2010 zaplatiť poistné za celé obdobie registrácie pred 01. januárom 2010, nielen za časť tohto obdobia.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

6. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal na Krajský súd v Nitre prostredníctvom právneho zástupcu žalobu zo dňa 23.05.2014.

7. Podľa žalobcu žalovaná úplne opomenula, resp. nesprávne aplikovala na zistený skutkový stav ustanovenie § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. Žalobca uviedol, že penále predpísané prvostupňovým rozhodnutím sa viazalo na dlžné poistné nie iba za november 2009 a december 2009, ale aj za iné kalendárne mesiace, pričom v posudzovanom prípade za 5 kontrolovaných kalendárnych mesiacov (máj 2009 až október 2009) nemalo byť poistné vôbec predpísané, nakoľko bolo zaplatené pred 30.04.2010.

8. K podanej žalobe sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá navrhla žalobu zamietnuť.

B)

9. Krajský súd v Nitre ako súd prvého stupňa preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu v rozsahu dôvodov žaloby (§ 249 ods. 2 O.s.p.), na pojednávaní v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neúčasť neospravedlnili (podľa § 101 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Preto ju podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

10. Po citácii dotknutých ustanovení § 141 ods. 1, § 142 ods. 1, § 143 ods. 1 veta prvá, § 240 ods. 1 a

§ 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. si krajský súd osvojil právny názor žalovanej, t. j. že z logického výkladu uvedeného ustanovenia vyplýva, že ide o právo poisťovne nepredpísať penále alebo odpustiť povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné, dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 1. januárom 2010 s podmienkou, že tieto povinné platby poistného a príspevkov, t. j. všetky dlžné sumy poistného a príspevkov za obdobie pred 01.01.2010, musia byť zaplatené najneskôr do 30.04.2010.

Krajský súd s prihliadnutím na zistené skutočnosti konštatoval že žalobca si svoju povinnosť nesplnil v zmysle zák. č. 461/2003 Z. z. a poistné za mesiac november, december 2009 zaplatil až po 30. apríli 2010 (t. j. až 08.09.2010). Potom podľa krajského súdu niet pochybností, že žalovaná na daný prípad žalobcu nemohla aplikovať ustanovenie § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. a uplatniť zákonodarcom zamýšľaný „generálny pardon“.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

A)

11. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 10.11.2014 (č. l. 42) proti rozsudku krajského súdu žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril tie odvolacie dôvody, že

- krajský súd nesprávne právne posúdil prejednávajúcu vec (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a súčasne
- zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

12. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v krátkosti rekapituluje odvolaciu argumentáciu žalobcu:

- výška penále v prípade 9 kalendárnych mesiacov (z celkového počtu 13 kalendárnych mesiacov, za ktoré bolo vyrubené penále) nepresiahla výšku 3,32 €,
- krajský súd ustanovenie § 240 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. vôbec na prejednávajúcu vec neaplikoval,
- poukázal na právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.01.2014 sp. zn. 1S/42/2013, ktoré podporuje jeho argumentáciu ako aj to, že
- na danú vec krajský súd opomenul na prejednávajúcu vec aplikovať ustanovenie § 293bl zák. č. 461/2003 Z. z.

13. Záverom žalobca požiadal odvolací súd, aby zmenil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že zruší tak napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie a vec mu vráti na ďalšie konanie spolu s uložením povinnosti žalovanému k náhrade trov konania žalobcu za odvolacie konanie vo vyčíslenej výške 142,04 € a k náhrade trov prvostupňového konania vo vyčíslenej výške 354,08 €.

B)

14. Z vyjadrenia žalovanej (č. l. 52) zo dňa 26.11.2014 vyplýva, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom krajského súdu. Žalovaná sa pridrižiava svojho vyjadrenia k žalobe v plnom rozsahu, pričom poukazuje najmä na skutočnosť, že penále za sporné obdobie bolo predpísané v súlade so zák. č. 461/2003 Z. z.

15. K námietke žalobcu, že žalovaná pri predpísaní penále za niektoré mesiace nesprávne aplikovala § 240 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z., pričom poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1S/42/2013 zo dňa 28. januára 2014, žalovaná zdôraznila, že každý rozsudok krajského súdu je individuálnym právnym aktom štátneho orgánu s justičnou právomocou, ktorý sa vzťahuje len na konkrétny prípad a nemá všeobecne záväzný charakter.

S právnym názorom vysloveným v uvedenom rozsudku krajského súdu sa žalovaná nestotožňuje, avšak odvolanie nebolo podané iba z dôvodov administratívneho charakteru. Naopak v uvedenej súvislosti poukázala na rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 208/100/2012-50, zo dňa 12.03.2013, v ktorom sa krajský súd stotožnil s právnym názorom žalovanej ohľadne výkladu ustanovenia § 240 zák. č. 461/2003 Z. z.

16. Ďalej sa žalovaná vyjadrila k námietke žalobcu, že prvostupňový orgán predpísal žalobcovi penále dvoma rozhodnutiami.

17. Záverom žalovaná požiadala, aby odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že z dôvodu uvedenom v § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

19. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd sčasti stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či platná právna úprava ukladala povinnosť platiteľovi poistného zaplatiť všetko omeškané poistné, aby sa naplnila vôľa zákonodarcu obsiahnutá v spornom ustanovení § 293bl zák. č. 461/2003 Z. z. a došlo k vzniku prekážky na vyrubenie penále.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

20. Žalobca svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s vyššie naznačeným problémom výkladu ustanovenia § 293bl zák. č. 461/2003 Z. z., aby mohol následne vyhodnotiť zámer zákonodarcu pri namietanej aplikácii ustanovenia § 240 ods. 2 citovaného zákona.

21. Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení zaoberal prieskumom interpretácie ustanovenia k § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. Z jeho logického výkladu krajskému súdu vyplýva, že ide o právo poistovne nepredpísať penále alebo odpustiť povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné poistné podľa osobitného predpisu za obdobie pred 01. januárom 2010 s podmienkou, že tieto povinné platby poistného a príspevkov, t. j. všetky dlžné sumy poistného za obdobie pred 01.01.2010 musia byť zaplatené najneskôr do 30.04.2010.

S prihliadnutím na platbu žalobcu dňa 08. septembra 2010 u krajského súdu nevznikli pochybnosti, že žalovaný na daný prípad nemohol aplikovať ustanovenia § 293bl ods. 1 citovaného zákona a uplatniť „generálny pardon“, t. j. nepredpísať penále z dlžnej sumy poistného za zistené poistné obdobia.

22. Avšak pre Najvyšší súd z prejednávanej veci vyplýva, že žalovaná a s ňou v súlade aj krajský súd nedostatočne pristúpili k aplikácii ustanovenia § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., ktoré je zakotvené v rubrike s označením „Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2010“.

Predovšetkým z textu uvedeného ustanovenia vyplýva zámer zákonodarcu, že záväzok zaplatiť na poistné (resp. príspevky) na starobné dôchodkové sporenie, ktoré jednotlivec dlhuje po 01.01.2010, je možné splniť aj v dodatočne zákonodarcom predĺženej lehote, a to až do 30.04.2010. V žiadnom prípade však zákonodarcu v uvedenom texte nenaznačil podmienku preferovanú žalovanou, a to že iba ak dlžník uhradí všetko dlžné poistné, potom je mu možné priznať uvedené beneficium.

Podľa § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec Sociálna poistovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 1. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010.

Podľa § 293bl ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. v citovanom znení pôsobnosť podľa odseku 1 patrí vecne príslušnej pobočke, ktorá rozhoduje o uložení penále podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviateho bodu.

23. Predovšetkým pre Najvyšší súd v súvislosti s hore uvedeným právnym názorom z prílohy k prvostupňovému rozhodnutiu vyplýva jednoznačne, že žalobca niektoré platby dlžného poistného uhradil v roku 2009, resp. v roku 2010 pred 30. aprílom 2010.

Žalovaná však odôvodnila svoje závery nasledujúcou argumentáciou:

„Účastník konania nespĺňa podmienky nepredpísania penále alebo odpustenia povinnosti zaplatiť predpísané penále podľa § 293bl ods. 1 zákona v znení zákona č. 572/2009 Z. z., pretože účastník konania časť poistného za november 2009 a poistné za december 2009 uhradil 8. september 2010. t. j. po 30. apríli 2010. Účastník konania mal do 30. apríla 2010 zaplatiť poistné za celé obdobie registrácie pred 1. januárom 2010. nielen za časť tohto obdobia.“,

čo je však v rozpore s vyššie uvedeným právnym názorom Najvyššieho súdu. Na uvedenom základe preto Najvyšší súd dospel k záveru, že žalovaná nesprávne právne vec posúdila a tak založila zrušovací dôvod zakotvený v ustanovení § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p.

24. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd musí na tomto mieste zdôrazniť, že pre sudcu spočíva význam interpretácie právnej normy (t. j. právneho posúdenia zisteného skutkového stavu) v tom, že zákonodarcom všeobecne sformulované pravidlo (je nutné mať na mysli najmä jeho dispozíciu) musí transformovať prostredníctvom jazykových prostriedkov na, pre podmienky konkrétneho skutkového stavu, aplikácie schopné pravidlo, a toto porovnáva s reálnou situáciou, dejom, resp. postojom či iným druhom správania jednotlivca v prejednávanej veci.

Následne úradná osoba vykonávajúca autoritatívny výklad svoje úvahy, ktoré ju abstraktne vedeným spôsobom viedli k prijatiu takéhoto výsledku výkladu, musí v zmysle § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z. z., resp. v prípade sudcu podľa § 157 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. objasniť, aby sa nevystavila nebezpečenstvu z nesprávneho právneho výkladu. Takýto prístup k výkladu práva v súdnej praxi je naplnením princípu právnej istoty v spoločnosti a súčasne eliminuje ľudskú omylnosť a ovplyvniteľnosť.

25. Ústavný súd Slovenskej republiky prostredníctvom nálezu sp. zn. III. ÚS 341/07 uviedol, že pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne.

Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

26. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napríklad viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybností, možno uprednostniť výklad „a ratione legis“ pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.

27. Avšak s ďalšou odvolacou námietkou žalobcu, že pokiaľ jednotlivé penále vymerané za príslušné mesačné obdobia nepresahujú zákonom stanovenú sumu, t. j. 3,32 €, tak žalovaná nesmie penále v zmysle § 240 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. predpísať, Najvyšší súd nesúhlasí.

Ako jednoznačne vyplýva z nižšie uvedeného textu, zákonodarca nepoužil časový termín „príslušný kalendárny mesiac“ v tom duchu, ako poukazuje žalobca. Naopak, uvedené ustanovenia používa časový pojem „kontrolované obdobie“, ktoré sa od obdobia kalendárneho mesiaca môže líšiť. Preto sa Najvyšší súd nestotožnil s argumentáciou žalobcu, hoci na podporu nej priložil aj rozhodnutia iného krajského súdu, že ak v kontrolovanom období penále za príslušný kalendárny mesiac nepresiahne uvedenú minimálnu sumu, potom žalovaná nesmie ho predpísať.

Podľa § 240 ods. 2 veta druhá zák. č. 461/2003 Z. z. v citovanom znení Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 3,32 eura.

V.

28. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na stanovisko žalovanej, Najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

29. Najvyšší súd neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246 c ods. 1 O.s.p.) ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) prípustné opravné prostriedky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

Bude preto úlohou žalovanej, aby sa v ďalšom konaní riadila právnym názorom súdu vysloveným v tomto rozsudku až do okamihu, keď postupom podľa § 22 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch Najvyšší súd nevysloví iný právny záver.

30. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania vzniklo.

31. Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá:

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právny zástupca žalobcu prostredníctvom žaloby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. vyčíslil a Najvyšší súd uznal:

1.1. Trovy právneho zastúpenia na krajskom súde

1.1.1. prevzatie a príprava zastúp. (14) - 1 úkon práv. pomoci 134,-- €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 8,04 €

1.1.2. podanie žaloby (14) - 1 úkon práv. pomoci 134,-- €

1.1.2.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 8,04 €

1.2. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde

1.2.1. podanie odvolania (14) 1 úkon práv. pomoci 134,-- €

1.2.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 8,04 €

tzn. v celkovej sume : 426,12 €

32. Súdny poplatok zaplatený právnym zástupcom v sume 70,-- € nemá oporu v zákone, nakoľko v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov jednoznačne vyplýva úmysel zákonodarcu oslobodiť od súdneho poplatku aj konania vo veciach sociálneho poistenia, kam patrí aj konanie týkajúce sa vyrubenia penále.

Preto ho nemohol Najvyšší súd zahrnúť do výdavkov účastníka potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, ktoré tvoria jeho náhradu konania. Preto si jeho náhradu musí uplatňovať iným spôsobom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. c) zák. č. 71P/1992 Zb. od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho poistenia a sociálneho zabezpečenia, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnych sociálnych dávok, peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom,

parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, sociálnych služieb, aktívnych opatrení na trhu práce a poskytovania zdravotnej starostlivosti,

33. Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov.

34. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava povinnosti zaplatiť penále vo veciach sociálneho poistenia je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).